

Verksamhetsberättelse

2020-01-01 – 2020-12-31

Innehåll

Sammanfattande analys	2
Hur har verksamheten anpassats under året?	3
Kompetensutvecklingsinsatserna	3
Filmer basala hygienrutiner och skyddsutrustning.....	3
Kunskapsspridning	3
Lokalt-regionalt-nationellt	4
Kommunrepresentanterna	4
Regionala och nationella aktörer	4
Fokusområden 2020.....	4
Uppföljning av mål.....	6
Webbplatsen	7
Uppföljning av ekonomi.....	9

Sammanfattande analys

År 2020 har till stor del präglats av den uppkomna situationen med coronaviruset i samhället och dess konsekvenser. Forum Carpe har fortsatt att fungera som kunskapsstödande funktion för kommuner i länet och har löpande anpassat verksamheten utifrån läget och förändrade behov. Forum Carpe har genom att vara en del i den regionala samverkans- och stödstrukturen (RSS) fortsatt att finnas som plattform för kunskapsspridning och kunskapsinhämtning. Under året har den uppbyggda strukturen visat sig särskilt viktig för att nå ut med stödande material och digitala utbildningar som kan vara till nytta för verksamheterna.

När det gäller kompetensutvecklingsinsatser har 31 % färre deltagit under året vid jämförelse tidigare år. Bakgrunden till det lägre deltagandet handlar om att kompetensutvecklingsinsatser ställdes in med anledning av pandemins olika konsekvenser. Forum Carpes resurser ställdes om till bland annat ett uppdrag som innebar att ta fram filmer om basala hygienrutiner och skyddsutrustning för funktionshinderområdet. Under våren gjordes även en beredskap och omställning för att kunna erbjuda en större mängd digitala utbildningar och nätverk för hösten, vilket visade sig behövas. I stort sett hela höstens utbud har kunnat genomföras digitalt och på distans.

Målsättningar för 2020 har påverkats av pandemin där mål om nöjdhet inte kunnat nås helt. Utifrån omständigheterna måste resultaten om nära 90 % nöjdhet ses som mycket goda resultat. Personalresurserna styrdes om till att anpassa verksamheten utifrån rådande läge både i ett akut nuläge och för att möta en höst där kommunerna var mottagliga för kompetensutveckling igen men i digital form. Verksamheten och dess förändrade arbetssätt visade sig fungera väl i situation då anpassning krävdes.

Hur har verksamheten anpassats under året?

Kompetensutvecklingsinsatserna

I början av pandemin kunde kompetensutvecklingsinsatser genomföras som planerat dock med utökad kommunikation om att stanna hemma vid tecken på sjukdom och som ytterligare åtgärd togs avbokningsavgiften bort. Snabbt stramades läget åt och kompetensutvecklingsinsatser kunde inte genomföras på ett tryggt sätt och ställdes in med hänsyn till folkhälsomyndighetens råd och rekommendationer och Stockholms stads riktlinjer. Verksamheternas behov av kompetensutveckling avtog också under denna tid då det var många sjukskrivningar och intensivt arbete vid enheterna.

Under våren genomfördes ändå ett fåtal digitala kompetensutvecklingsinsatser, efter inventerat behov, med styrgrupp och kommunrepresentanter (CKA). Kurserna var *Epilepsi*, *Psyisk ohälsa och intellektuell funktionsnedsättning* samt *Social dokumentation*. De digitala föreläsningarna innebar också att skapa en beredskap inför hösten om läget skulle fortsätta, vilket det också gjorde.

Digitala nätverksträffar och möten genomfördes också under våren med till exempel med CKA och styrgrupp.

Filmer basala hygienrutiner och skyddsutrustning

Under våren styrdes Forum Carpes resurser om och det innebar ett uppdrag tillsammans med äldreförvaltningen och LSS-hälsan i Stockholm stad att ta fram tillgänglig information om basala hygienrutiner och skyddsutrustning. Bakgrunden till uppdraget var att de filmer och material som, vid tidpunkten, fanns framtagna var hälso- och sjukvårdsinriktade. Dessa filmer skulle anpassas för att nå ut med kunskap till medarbetare inom kommunala verksamheter inom äldre- och funktionshinderområdet. Uppdraget resulterade i två filmer, en om basala hygienrutiner och en om skyddsutrustning samt ett informationsblad med bilder. Filmerna används av Stockholm stad och har spridits i länet och nationell kunskapsstruktur. Har också används av Socialstyrelsen i webbutbildning kring basala hygienrutiner.

Kunskapsspridning

Webbplatsen, forumcarpe.se, fick en större roll under året för att nå ut med användbart stödmaterial att använda under pandemin. Handlade även om att sprida information om befintliga webbutbildningar att användas av ny och utbildad personal i den akuta situationen då stor andel av personalen var sjuka under våren. Kunskapsstöd från nationella aktörer som Socialstyrelsen och Myndigheten för delaktighet (MFD) har också spridits

En temporär plats skapades på webbplatsen för att underlätta att hitta nyhetsinlägg kopplade till Covid-19. Frekvensen av nyhetsinlägg på webbplatsen och utlägggen på Facebook-sidan ökade under våren för att möta upp behov av stödjande material att använda i verksamheterna.

Lokalt-regionalt-nationellt

Den regionala och nationella samverkan som Forum Carpe är en del av är en förutsättning för att den dialog och kompetensutveckling som erbjuds via Forum Carpe är aktuell och kunskapsbaserad. Kunskapsutbytet mellan lokal-regional-nationell nivå sker kontinuerligt via Styrgrupp och CKA och relevanta nätverk vid behov.

Kommunrepresentanterna

Under året har dialogen med kommunrepresentanter, CKA och styrgrupp varit centrala i arbetet för att följa verksamheternas läge och behov. Innan sommaren framkom att höstens utbud önskades digitalt med anledning av det osäkra läget med pandemin. Höstens utbud ställdes därför om och genomfördes i digitala former.

Under året har även representanterna fått möjlighet till lärande dialog och erfarenhetsutbyte med varandra för att dela kunskap kring utmaningar som uppstått under året. Genom dessa dialoger framträder även en bild av läget i länet som har kunnat lyftas nationellt av Forum Carpes representanter i SKR's nationella nätverk för funktionshinderfrågor.

Regionala och nationella aktörer

Under året har regelbundna avstämningar skett med Länsstyrelsen och StorSTHLM för att stärka den regionala samverkanstrukturen.

Via nätverken Nationella kompetensrådet (NKR) och SKR's nätverk för funktionshinderfrågor har länet påverkat och bidragit i regeringsuppdraget som handlar om kompetens hos personal i gruppboheter enligt LSS. Uppdraget leds av Socialstyrelsen.

Under december månad genomförde Forum Carpe en digital minikonferens tillsammans med *Regionalt nätverk för funktionshinderfrågor*. Medverkande i nätverket förutom Forum Carpe är FoU Nordost, FoU Nu, Äldrecentrum, Akademiskt primärvårdscentrum (APC), FoUU Region Stockholm Habilitering och hälsa. Syftet med konferensen var att synliggöra vad som pågår i länet och öka kännedomen om aktörer som arbetar med utveckling, forskning och kunskaps-höjande insatser inom området. Konferensen skedde i samverkan med StorSTHLM, Länsstyrelsen, Funktionsrätt Stockholm län samt Region Stockholms funktionshinderstrateg.

Fokusområden 2020

Fokusområden togs fram tillsammans med kommunrepresentanterna i länet och de hänger samman med den regionala och nationella strukturen för kunskapsstyrning. Identifierade områden var:

- Kompetensförsörjning och rekrytering
- Brukarinflytande och delaktighet
- Jämlik vård och omsorg – psykisk ohälsa och samsjuklighet

Forum Carpe har fortsatt att fungera som ett regionalt stöd i arbetet för kunskapsutbyte och kunskapspridning genom att vara en länk mellan lokal och nationell nivå. Detta innebär bland annat att omvärldsbevaka och synliggöra forskning, kunskap och goda exempel inom de framtagna områdena som sedan kan spridas för lärande och utveckling i länet. Vidare att en del av den kompetensutveckling som erbjuds berör något av fokusområdena. I arbetet kring fokusområden sker vidare samverkan med andra aktörer på regional och nationell nivå.

Under våren genomfördes dialog med styrgrupp och CKA kring översynen att kartlägga och ge förslag om hur kompetensen hos personal i gruppboheter enligt LSS kan höjas. Ett regeringsuppdrag som Socialstyrelsen, Inspektionen för vård och omsorg och Sveriges kommuner och regioner fått. Sammanställning av dialogen har vidareförmedlats till utredaren som håller i uppdraget. Denna aktivitet är kopplat till fokusområdet kompetensförsörjning och rekrytering och ett exempel på hur arbetet nationellt-regionalt-lokalt fungerar.

Forum Carpe erbjuder kontinuerligt nätverksträffar för olika yrkesfunktioner för att erbjuda lärande dialog och erfarenhetsutbyte. Under året har fokusområdena lyfts helt eller delvis i dessa sammanhang. Vid höstens nätverk för verksamhetsutvecklare var temat öppna jämförelser och brukarundersökningar och hur involvera brukare i arbetet.

Ett annat exempel på vad som skett under året kopplat till fokusområdena är ett samarbete mellan Forum Carpe och Akademiskt primärvårdscentrum och habiliteringsläkare Annika Brar. De har deltagit vid en dag som handlat om hur vi kan stödja hälsofrämjande arbete för gruppen med intellektuell funktionsnedsättning (IF). Forskning och studier visar att personer med IF är en betydligt sämre hälsa jämfört med befolkningen i övrigt. Vi har även erbjudit kurser som *Psykisk ohälsa vid intellektuell funktionsnedsättning*, *Smärta vid intellektuell funktionsnedsättning*, *Posttraumatisk stress och instabil emotionell personlighetssyndrom*. Dessa utbildningar kommer erbjudas år 2021 då de har varit efterfrågade. Ovan är exempel på aktiviteter som går under fokusområde; jämlik vård och omsorg - psykisk ohälsa och samsjuklighet.

Fokusområde delaktighet och brukarinflytande arbetar verksamhetsledningen kontinuerligt med i samverkan med upphandlade utbildningsleverantörer och föreläsare. Kunskap om och intentioner i lag och konventionen används som utgångspunkt i avrop och planering av flertalet kompetensutvecklingsinsatser. De kompetensutvecklingsinsatser som erbjuds bygger på de funktionshinderpolitiska målen och intentioner i LSS (Lag och stöd och service till vissa funktionshindrade), SoL (Socialtjänstlagen) samt FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och barnkonventionen.

Uppföljning av mål

Samtliga kommuner har deltagit i kompetensutvecklingsinsatser under året. Pandemin har inneburit, framförallt under våren att många aktiviteter ställdes in, vilket innebär att det är ett lägre antal deltagare år 2021 jämfört mot tidigare år. De senaste åren har det varit ungefär 2 500 deltagare per år och 2020 var deltagarantalet 1 714 personer. Anledningen kan härledas till pandemin som inneburit inställda aktiviteter under främst våren och ett par under hösten.

Forum Carpes kompetensutvecklingsinsatser håller god kvalitet

Förväntat resultat

90 % av deltagarna på upphandlade utbildningar/kurser är nöjda

- Deltagarna som har svarat på utvärdering uppger en nöjdhet på 88,5 % och 95,3 % uppger att de kan använda kunskaperna i sin yrkesroll

90 % av deltagarna på kompetensutvecklingsinsatser som sker i samverkan är nöjda

- Deltagarna som svarat uppger en nöjdhet på 85,5 % och 94,5 % anser att de kan använda kunskaperna i sin yrkesroll.

Deltagarna som har svarat på utvärdering av upphandlade utbildningar uppger en nöjdhet på 88,5 procent och 95,3 procent uppger att de kan använda kunskaperna i sin yrkesroll. Kompetensutveckling skapad och genomförd i egen regi i samverkan med kommuner och regionala och nationella aktörer ger en nöjdhet på 85,5 % och 94,5 % anser att de kan använda kunskaperna i sin yrkesroll.

Det förväntade resultatet som fastställdes i samband med VP 2020, innan pandemin, var 90 procent för respektive resultat. Ett högt ställt förväntat resultat, då vi inte visste vilka utmaningar vi hade framför oss. Med tanke på den snabba omställning från fysiska till digitala utbildningar så betraktas resultatet som positivt trots att det inte når det förväntade resultatet. Totalt 58 kompetensutvecklingsinsatser har kunnat genomföras under året. Det flesta genomfördes i början av året och under hösten.

Det har varit en låg svarsfrekvens i utvärderingarna, särskilt vid aktiviteterna som skett i samverkan, och det finns en otydlighet om man har svarat på kvalitet av innehåll eller den digitala formen. Aspekter att ta med när siffrorna över nöjdhet tolkas och i fortsatt utveckling av kompetensutvecklingsinsatser och utvärderingar.

Forum Carpe har en effektiv struktur för samverkan

Förväntat resultat

Deltagande kommuner och stadsdelsförvaltningar har en representant

De deltagande representanterna har mandat att företräda sin kommun och stadsdelsförvaltning

Arbetet med att stärka strukturen för samverkan har fortsatt under året i Socialtjänstnätverket som leds av StorSTHLM. Förslaget kring stärkt struktur är förankrat och information till kommunerna om hur de kan öka och utöva inflytande och påverkan över Forum Carpes innehåll har förmedlats. Processen med att stärka strukturen har tidsmässigt påverkats av pandemin och arbetet med att kommunerna gör strategiska val av kontaktpersoner fortsätter under 2021.

Forumet är en del av den regionala stöd- och samverkansstrukturen (RSS) Bedömningen är att årets arbete kring en effektiv struktur bör fortsätta under 2021 i ett förankringsarbete. Målet är att skapa största möjliga nytta för medverkande kommuner i samverkan kring kompetens- och verksamhetsutveckling på området och i den regionala strukturen, som kommer att vara ett långsiktigt arbete.

Forum Carpes kommunikation är strategisk och tydliggör verksamhetsidén

Förväntat resultat

Kommunerna har kännedom om Forum Carpe och vad verksamheten erbjuder

Kursdeltagarna har kännedom om Forum Carpe och verksamheten

Webbplatsen

Webbplatsen, forumcarpe.se, fick en större roll under året för att nå ut med användbart stödmaterial att använda under pandemin. Handlade även om att sprida information om befintliga webbutbildningar att användas av ny och utbildad personal i den akuta situationen då stor andel av personalen var sjuka under våren och vikarier anställdes. Kunskapsstöd från nationella aktörer som Socialstyrelsen och MFD har också spridits. En temporär plats skapades på webbplatsen för att underlätta att hitta användbara stödmaterial kopplade till Covid-19. Frekvensen av nyhetsinlägg på webbplatsen och utläggen på Facebook-sidan ökade under våren för att möta upp behov

av stödande material att använda i verksamheterna då kompetensutveckling inte var ett alternativ. Förutom inlägg som kunde underlätta i rådande pandemi så spreds kunskap och material kopplat till fokusområdena för 2020.

Under året har Forum Carpes webbplats tillgänglighetsanpassats enligt det nya webbdirektivet från EU. Webbplatsen uppfyller nu kraven kring till exempel tangentbordsstyrning och skärmläsare. Arbetet har också inneburit att gå igenom det material som finns på webbplatsen, uppdatera texter och syntolka bilder. Som en del i tillgänglighetsanpassningen har filmen Från idiot till medborgare - 100 år av omsorg om de utvecklingsstörda textats.

Uppföljning av ekonomi

År 2021 avsatta medel för kompetensutveckling har inte använts i den utsträckning som budgeterat. Pandemin med inställda aktiviteter under våren samt omvandling av höstens aktiviteter till digitala former där kostnad för fika uteblivit har inneburit ett överskott. Överskottet har i samråd och beslut med styrgruppen lagts på att flytta över forumets webbplats till Stockholm stads IT-miljö. För minskad sårbarhet, garanterad informationssäkerhet och för att säkerställa att systemen lever upp till kraven om tillgänglighet. Stockholms stad har investerat i en studio där digitala aktiviteter kan genomföras samt i utbildning för att kunna använda studiotekniken. Stockholms stad har också investerat i en webbkamera samt ljudutrustning till utbildningslokalen där Forum Carpe har sin verksamhet. Ytterligare en investering som Stockholms stad gjort är att installera en hörslinga i Forum Carpes utbildningslokal. Dessa investeringar kommer forumet som del av Socialförvaltningen i Stockholms stad att ha tillgång till.

Ekonomiskt utfall 2020 01 01 - 2020 12 31

Intäkter (tkr)

Anslag Stockholm	2 160
Kommunintäkter (24 kommuner)	2 922
Kursintäkter (poänggivande kurser)	381
Avgift ej närvaro	5
Ersättning för sjuklönekostnader	53
Summa intäkter	5 521

Kostnader (tkr)

Löner *	- 3 055
Lokalhyror	-716
Övriga lokalkostnader (el, vatten, sophantering)	-54
IT- och telefoni***	-608
Kompetensutveckling **	-764
Övriga kostnader ****	-257
Summa kostnader	-5 454

Netto (tkr)

67

*Avser drift och samordning så som administration, kompetensutveckling i egen regi samt upphandling, utveckling och kvalitetssäkring av kompetensutvecklingsinsatser.

** Utöver kostnader för externa föreläsare består posten även av kostnader för fika och extern lokalhyra för vissa av kompetensutvecklingsinsatserna. Under året har 58 olika

kompetensutvecklingsaktiviteter genomförts (se bilaga 1) och 1714 personer har deltagit i olika former av aktiviteter. Den 18 december skickades statistik per kommun över deltagande/nyttjande via er kommuns eller stadsdels Carpe kommunansvarig (CKA).

Forum Carpes bemanning bestod av 3,75 tjänster fördelade på en gruppleddare/projektledare och två projektledare på 100 % vardera, en kommunikatör på 75 % samt del av chef.

*** Av IT- och telefonikostnaderna avser 484 tkr kostnader kopplade till utveckling av e-tjänst och 85 tkr för kostnader kopplade till utveckling av enhetens hemsida.

**** Av de övriga kostnaderna avser 22 tkr kostnader för textning/tillgänglighetsanpassning av filmerna Från idiot till medborgare på www.forumcarpe.se